

نام درس: ادبیات فارسی
نام دبیر:
تاریخ امتحان:
ساعت امتحان:
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران

نام و نام فانوادگی:
مقطع و (شنونده):
نام پدر:
شماره داوطلب:
تعداد صفحه سوال: ۳ صفحه

ردیف	محل مهر یا امضاء مدیر	سوالات
۱		<u>قلمر و زبانی</u>
		۱- املای نادرست واژگان را پیدا کنید و شکل درست هر یک را بنویسید. (۵/.) الف) هر شب دو مرد از کهتران یا مهتر زاده گان را به دیوان او می بردند و جانشان را می گیرند. ب) چو غلتید در خاک آن ژنده فیل بزد بوسه بر دست او جبر عیل ۲- معنای واژگان مشخص شده را بنویسید. (۱) الف) الطاف <u>الوهیت</u> و حکمت ربویت به سر ملائکه فرو می گفت. ب) <u>هنر</u> خوار شد، جادویی ارجمند. پ) زاغی در حوالی آن بر درختی بزرگ <u>گشن</u> خانه داشت. ت) از <u>شفع</u> و شور زندگی لرزش خفیفی بر اندام خود احساس می کرد. ۳- جدول زیر را کامل کنید. (۱)
	مصدر	بن ماضی
		صفت مفعولی
		صفت فاعلی
		فعل
		نوشته ام
		۴- با توجه به الگوی زیر یک واژه بسازید. (۰/۵) اسم + وند = صفت وندی
		۵- با توجه به شعر زیر به سوالات پاسخ دهید: (۰/۵) چون کوی دوست هست به صحراء چه حاجت است؟ ۱) خلوت گزیده را به تماشا چه حاجت است ۲) یکی خوب دستار بودش حریر الف) در بیت «۱» واژه‌ای را بیابید که دچار تحول معنایی شده باشد. ب) در بیت «۲» واژه‌ای را بیابید که در گذر زمان حذف شده باشد.
		۶- شاخص‌ها را در عبارت زیر مشخص سازید. (۰/۵) الف) وقتی مدرسه تعطیل شد، رفتم در صحن شاه چراغ، دم دکان میرزا سلیمان عینک ساز. ب) آقا روح الله باز گیر افتاده بود، حاج آقا مدرس با کدام یک از این دو تن بیشتر کار می کند؟
		۷- واژه‌هایی که حروف میانجی دارد پیدا کنید و واج میانجی هر یک را مشخص سازید. (۱) الف) دفاع از وطن کیش فرزانگی است ۸- تفاوت معنایی «شد» را در بیت‌های زیر بررسی کنید. (۰/۵) الف) زبس گرد از آن رزمگه بر دمید ب) سوی لشگر آفریدون شدند ۹- در هر یک از واژه‌های زیر کدام یک از فرایند های واجی صورت می گیرد؟ (۰/۵) الف) او همیشه یک سر و گردن از همه دوستانش <u>بلند تر</u> است. ب) پزشکان فرزانه از عهده‌ی علاج او <u>بر نمی آیند</u> .
		۱۰- در گروه‌های اسمی زیر هسته را نشان دهید و نوع وابسته هر یک را با ذکر نام بنویسید. (۱) الف) شخصیت‌های اصلی ب) نیمکت اول

۵	محل مهر یا امضاء مدیر	ادامه‌ی سوالات	۸
۵	قلمرو ادبی	ب	
	<p>۱۱- بیت « صدای سم سمند سپیده می‌آید یلی که سینه ظلمت دریده می‌آید » را از نظر آرایه‌های ادبی (واج آرابی ، تشبيه ، استعاره ، حس آمیزی) بررسی کنید. (۱)</p> <p>۱۲- کنایه‌ها را در عبارت زیر بیابید و مفهوم هر یک را بنویسید. (۱)</p> <p>« مهمان داری ما پایان نداشت ، خدایش بیامرزد پدرم دریا دل بود، در لاتی کار شاهان را می‌کرد ، ساعتش را می‌فروخت و مهمانش را پذیرایی می‌کرد . »</p> <p>۱۳- واژه‌های قافیه را در بیت‌های زیر مشخص سازید. (۷۵/.)</p> <p style="text-align: right;">از چنبر نفس رسته بودند آنها دل‌ها همه را شکسته بودند آنها</p> <p style="text-align: right;">پرواز شدند و پر گشودند به عرش هر چند که دست بسته بودند آنها</p> <p>۱۴- در بیت « ای آفتاب حسن برون آ ، دمی ز ابر کان چهره مشعشع تابانم آرزوست » کدام واژه در مفهوم استعاری به کاررفته است؟ (۲۵/.)</p> <p>۱۵- بیت آخر فصل عاشقی را بنویسید . (۵/.)</p> <p>۱۶- بیت‌های زیر را کامل کنید . (۱)</p> <p style="text-align: right;">الف) کنم جان خود را فدای وطن</p> <p style="text-align: right;">ب) بزم زخم این مرهم عاشق است</p> <p>۱۷- با هر یک از گروه کلمات به هم ریخته مصراوعی از شعر مورد نظر را مرتب کنید. (۵/.)</p> <p style="text-align: right;">الف) باغ ، که ، بین ، در ، ما ، است ، لاله هایی</p> <p style="text-align: right;">ب) اوج ، توست ، افلاتک ، مرا ، عزّت ، در</p>		

۸	قلمرو فکری	پ	
	<p>۱۸- با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید. (۱/۵)</p> <p>« مطوقه گفت: « حالی صواب آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای بر گیریم که رهایش ما در آن است . کبوتران فرمان وی بکردند . صیاد در پی ایشان ایستاد بر آن امید که آخر درمانند و بیفتند و زاغ با خود اندیشید که بر اثر ایشان بروم و معلوم گردانم فرجام کار ایشان چه باشد که من از مثل این واقعه ایمن نتوانم بود و از تجارب برای دفع حوادث سلاح‌ها توان ساخت.»</p> <p>الف) پیشنهاد مطوقه برای رهایی از دست صیاد چه بود؟</p> <p>ب) صیاد در پی ایشان ایستاد یعنی؟</p> <p>پ) هدف زاغ از تعقیب کبوتران چه بود؟</p> <p>۱۹- در بیت « به پاسداری آین آسمانی ما گزیده‌ای که خدا بر گزیده می‌آید » (۱)</p> <p style="text-align: right;">الف) منظور از « گزیده خدا » کیست؟</p> <p style="text-align: right;">ب) شاعر هدف از آمدن گزیده خدا را چه می‌داند؟</p> <p>۲۰- با توجه به بیت « نباشم بدین محضر اندر گواه نه هرگز بر اندیشم از پادشاه » (۱)</p> <p style="text-align: right;">الف) گوینده بیت کیست؟</p> <p style="text-align: right;">ب) معنی بیت را بنویسید.</p> <p>۲۱- دو ویژگی بر جسته شخصیت قاضی بست را در درس « قاضی بست » بنویسید. (۵/.)</p>		

ردیف	محل مهر یا امضاء مدیر	ادامه‌ی سوالات
		<p>۲۲- مفهوم کلی بیت های زیر را بنویسید. (۲)</p> <p>الف) خدا را بر آن بندۀ بخشايش است که خلق از وجودش در آسايش است</p> <p>ب) بلند آن سر که او خواهد بلندش نژند آن دل ، که او خواهد نژندش</p> <p>پ) شرق از آن خداست / غرب از آن خداست / و سرزمین های شمال و جنوب نیز / آسوده در دستان خداست.</p> <p>ت) چنان آن دو ماهر در آداب ضرب ز هم رد نمودند هفتاد حرب</p>
		<p>۲۳- معنی و مفهوم شعرها و عبارت‌های زیر را به نثر روان بنویسید. (۲)</p> <p>الف) یک دوال پوست و گوشت بگست و هیچ نمانده بود از غرقه شدن.</p> <p>ب) این چه سرّ است که خاک ذلیل را از حضرت عزّت به چندان اعزاز می خوانند.</p> <p>پ) ز بیم سپهبد همه راستان بر آن کار گشتند هم داستان</p> <p>ت) باز گرد شمس می گردم عجب هم ز فرّ شمس باشد این سبب</p>

صفحه‌ی ۳ از ۳

جمع بارم : ۲۰ نمره

کلید سوالات پایان ترم نوبت دوم سال تمهیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) مهتر زادگان ب) جبرئیل	الف) خدایی، خداوندی ب) فضیلت، علم، معرفت پ) انبوه، پر شاخ و برگ ت) شادمانی، خوشی
۲	صفت فاعلی: شنوا، شنونده / صفت مفعولی: شنیده / بی ماضی: شنید / مصدر: شنیدن	تاب + ناک = تابناک / هنر + مند = هنرمند
۳	الف) تماشا ب) دستار	الف) میرزا ب) آقا / حاج آقا
۴	الف) فرزانگی و مردانگی (گ) (۲۵٪) ب) ذره ای (۱٪)	الف) شد (اسنادی گشت) ب) شدید (رفتید)
۵	الف) ادغام (بلندتر) ب) بر نمی‌آید (ابدال در مصوت کوتاه)	الف) شخصیت = هسته / ها علامت جمع وابسته پسین / اصلی صفت بیانی نیمکت = هسته / او صفت شمارشی ترتیبی
۶	واج آرایی (س) استعاره (سینه ظلمت) حس آمیزی (صدای آید) تشییه (سمند سپیده)	دریادل = بخشنده، بزرگ و شجاع، (۵٪) در لاتی کار شاهرا می‌کرد (دست و دل باز بود)
۷	رفته / شکسته / بسته	رفته / شکسته / بسته
۸	آفتاب حس (معشوق)	بیبا با گل لاله بیعت کنیم که آلاله ها را حمایت کنیم
۹	الف) که با او چنین است پیمان من ب) که بی زخم مردن غم عاشق است	الف) بی اوج عزت در افلاک توست ب) مریم لاله هایی که در باغ ماست
۱۰	الف) کبوتران کمک کنند تا با کمک هم دام صیاد را بلند کنند. ب) صیاد به دنبال آنها رفت	ب) او می‌خواست ببیند عاقبت کار کبوتران چه می‌شود تا از سرنوشت آنها عبرت بگیرد و تجربه کسب کند تا در موقع گرفتاری از آنها استفاده کند.
۱۱	الف) امام زمان ب) نگهبانی از دین آسمانی	الف) کاوه آهنگر ب) من استشهادنامه را امضا نمی‌کنم و هرگز از شاه نمی‌ترسم.
۱۲	قانع بودن، پاک زیستی، اعتقاد به حلال و حرام و دوری از مال شبیه ناک.	قانع بودن، پاک زیستی، اعتقاد به حلال و حرام و دوری از مال شبیه ناک.

<p>الف) نکوهش مردم آزاری و توصیه به لطف و مهربانی با دیگران.</p> <p>ب) اراده‌ی خداوند در هر امری مهم است.</p> <p>پ) خداوند مالک تمام هستی و کائنات است.</p> <p>ت) شدت جنگ و مبارزه</p>	۲۲	
<p>الف) یک تکه از پوست و گوشت کنده شد و چیزی نمانده بود که غرق شود.</p> <p>ب) این چه رازی است که خاک پست را از درگاه خداوند بلند مرتبه با این همه احترام و بزرگداشت دعوت می‌کنند.</p> <p>پ) از ترس ضحاک همه بزرگان استشهاد نامه ضحاک را امضا کردند (با او موافق بودند)</p> <p>ت) شگفت که دوبار گرد شمس می‌چرخم و می‌گردم و علت این کار نیز همانا شکوه و جلال شمس (خورشید حقیقت است).</p>	۲۳	
امضاء:	نام و نام خانوادگی مصحح:	جمع بارم: ۲۰